

Jaarverslag 2023

Omgevingsberaad Waddengebied

Voorwoord

Het jaar 2023 was wat mij betreft een jaar met twee gezichten. Enerzijds continuering en anderzijds verandering. Dat lijkt misschien tegenstrijdig, maar in de wereld van de Wadden is het dat niet. Continuering omdat het Omgevingsberaad een definitieve vorm gevonden heeft die voldoet en vruchten afwerpt. Verandering omdat het Omgevingsberaad sinds de start in 2020 heeft geleerd om om te gaan met wisselende omstandigheden. Er zijn het afgelopen jaar veel nieuwe ontwikkelingen geweest die om actie vragen.

Allereerst de Agenda voor het Waddengebied 2050. Deze werd al eerder vastgesteld maar in 2023 kwam daar het Uitvoeringsprogramma bij. Dat betekent werk aan de winkel. Het programma geeft ons de komende jaren richting, en houvast voor ons en onze partners.

Tegelijkertijd is het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit gestart met de voorbereidingen voor een Beleidskader Natuur Waddenzee. Dit document zal ook belangrijk beleid bevatten om de ecologie en het medegebruik in het Waddengebied beter in balans te krijgen.

In het Omgevingsberaad voeren we gestructureerde discussies. De inzet is steeds om er met elkaar uit te komen. Dat lukt steeds beter. De neuzen staan vaker dezelfde kant op en dat is het gevolg van een gezamenlijke inspanning. Het gaat erom om in gesprek met elkaar te blijven en elkaar ruimte te gunnen. Het doel van de gezamenlijke inzet is helder: een vitaal, veerkrachtig, leefbaar en veilig Waddengebied, nu en in de toekomst.

Het afgelopen jaar namen we afscheid van onze directeur-secretaris en man van het eerste uur Ruud de Jong. De Jong stond aan de basis van het succes van het Omgevingsberaad. Dankzij hem zijn er grote stappen gezet in de gezamenlijkheid. Ik vind het mooi om te zien dat de focus bij betrokken partijen steeds meer ligt op hetgeen bindt, in plaats van wat scheidt. De gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de toekomst van de Wadden wordt steeds breder en beter gevoeld. Ik heb er alle vertrouwen in dat onze nieuwe directeur-secretaris deze lijn doorzet.

Mijn doel voor volgend jaar is om de internationale samenwerking te versterken. Het UNESCO Werelderfgoed strekt zich immers via Duitsland uit naar Denemarken. Samenwerking, ook over de landsgrenzen heen, is van essentieel belang om een duurzame toekomst te kunnen waarborgen van het kwetsbare gebied dat ons allen zo lief is.

Graag dank ik alle deelnemers en andere betrokkenen hartelijk voor hun inzet het afgelopen jaar. Laten we ook van 2024 een mooi jaar maken.

Drs. A.A.M. Brok Voorzitter

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1 Inleiding	3
Hoofdstuk 2 Wat is het Omgevingsberaad Waddengebied?	4
Hoofdstuk 3 Samenstelling en vergaderingen Omgevingsberaad Waddengebied, Vooroverleg en het Secretariaat Omgevingsberaad	6
Hoofdstuk 4 Bijeenkomsten Omgevingsberaad Waddengebied	8
Hoofdstuk 5 Het jaar in vogelvlucht	10
Hoofdstuk 6 Adviezen 2023.....	12
Hoofdstuk 7 Jaarrekening.....	13
Bijlagen	15
Bijlage 1: Plaatsvervangers leden Omgevingsberaad Waddengebied	16
Bijlage 2: deelnemende organisaties Vooroverleg Omgevingsberaad Waddengebied (VOO)	17

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over 2023 van het Omgevingsberaad Waddengebied.

Centraal in de werkzaamheden staat de advisering aan het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW). Verder betreft het andere diverse werkzaamheden.

Vooraf de eerste helft van 2023 was een volle en succesvolle periode met de voorbereiding van het bezoek van het Koningspaar, het afscheid van de secretaris-directeur en de organisatie van de Toogdag. We hebben het Omgevingsberaad daar een mooi podium kunnen geven.

Na pensionering van de directeur-secretaris is zijn functie ad interim waargenomen door de heer Van den Heiligenberg. Achteraf kan geconcludeerd worden dat de invulling van de vacature te lang op zich heeft laten wachten. Mede naar aanleiding van advisering door het Omgevingsberaad is het onderzoek naar de toekomstige financiering van opgaven in het Waddengebied gestart. Dat is een resultaat waar we trots op zijn. Ook zijn we van mening dat onze rol en bijdrage ertoe geleid heeft dat we op inhoud en proces met het beleidskader natuur Waddenzee staan waar we nu staan.

De opbouw van het jaarverslag is als volgt:

Hoofdstuk 2 en 3 geven een toelichting op de taken en samenstelling van het Omgevingsberaad Waddengebied.

Hoofdstuk 4 vermeldt de vergaderingen in 2023. Bij hoofdstuk 5 wordt het jaar in vogelvlucht beschreven. Hoofdstuk 6 vermeldt vervolgens de uitgebrachte adviezen. Uiteindelijk brengen de werkzaamheden ook kosten met zich mee. In Hoofdstuk 7 kunt lezen hoe dat zich ontwikkeld heeft.

Hoofdstuk 2 Wat is het Omgevingsberaad Waddengebied?

Het Omgevingsberaad Waddengebied (in het vervolg Omgevingsberaad) heeft leden en vertegenwoordigers. De leden van het Omgevingsberaad Waddengebied zijn maatschappelijke organisaties en gebruikers van het Waddengebied. Overheden nemen als vertegenwoordiger deel aan de vergaderingen. Zowel de leden als de vertegenwoordigers van overheden zijn deelnemers aan het overleg. Het Omgevingsberaad vergadert onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. Het Omgevingsberaad is ingesteld door toenmalig minister van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), mevrouw C. van Nieuwenhuizen en de toenmalige minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mevrouw C. Schouten. In 2020 is het Omgevingsberaad gestart met zijn werkzaamheden.

Het Omgevingsberaad is hét platform waar gestructureerde discussies over het Waddengebied worden geïnitieerd en informatie over het Waddengebied wordt uitgewisseld.

Het Omgevingsberaad werkt vanuit de filosofie dat succesvol beleid alleen tot stand kan komen door gezamenlijke en vroegtijdige participatie van overheden, kennisinstututen en maatschappelijke organisaties.

De rollen van het Omgevingsberaad:

- Het adviesorgaan voor beleid voor het Waddengebied waarbij de adviezen, gevraagd en ongevraagd met name gericht zijn op de te nemen besluiten van het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW);
- Rijk en regionale overheden gebruiken het Omgevingsberaad voor het bespreken en toetsen van beleidsvoorstellen. Het beraad maakt daarmee onderdeel uit van de beleidsomgeving en kan in die hoedanigheid tevens thema's agenderen in het Bestuurlijk Overleg Waddengebied. Te bespreken beleidsvoorstellen zijn behandeld in het Omgevingsberaad Waddengebied en van een advies voorzien;
- De plaats waar Waddenvertegenwoordigers van overheden, maatschappelijke organisaties en de wetenschap elkaar ontmoeten;
- De plek voor gestructureerde discussies over het Waddengebied.

De hoofdfuncties van het Omgevingsberaad Waddengebied:

- advisering over het Waddenbeleid;
- agenderen van (actuele) thema's in het Waddengebied;
- aandragen van oplossingen voor Waddenvraagstukken;
- volgen van ontwikkelingen in het Waddengebied;
- beïnvloeden van beleidsvorming en beleidsmakers;
- samenbrengen van partijen in het Waddengebied.

Het secretariaat van het OBW neemt, zoals neergelegd in het Uitvoeringsprogramma, deel aan het programmabureau voor het Uitvoeringsprogramma. Het programmabureau coördineert de uitvoering van het programma. De organisaties die aan het programma werken dan wel trekker van een initiatief zijn behouden daarin hun eigen verantwoordelijkheid. Taken van het programmabureau zijn vastgelegd in het UP.

De Rijkscoördinator (directeur IenW die verantwoordelijk is voor het Waddengebied) is gedelegeerd opdrachtgever namens het BOW. Het Programmabureau kent de volgende

functies en rollen (geen volledige fte's): een programmacoördinator vanuit het Rijk, een programmamedewerker/plv. programmacoördinator vanuit de Waddenprovincies; de secretaris van het Omgevingsberaad namens de belangenorganisaties; een programmaondersteuner/secretariaat; een communicatiemedewerker.

Hoofstuk 3 Samenstelling en vergaderingen Omgevingsberaad Waddengebied, Vooroverleg en het Secretariaat Omgevingsberaad

In dit hoofdstuk staat de samenstelling van het Omgevingsberaad, het Vooroverleg en het secretariaat. Verder staat in dit hoofdstuk een overzicht van de vergaderingen en de andere bijeenkomsten van het beraad.

Samenstelling Omgevingsberaad Waddengebied (31 december 2023¹):

Samenstelling Omgevingsberaad Waddengebied 	
Naam	Functie
De heer A.A.M (Arno) Brok	Voorzitter
Mevrouw M. (Manon) Tentij	lid namens de natuur- en milieuorganisaties
Mevrouw J. (Jorien) Bakker	lid namens de natuur- en milieuorganisaties
De heer H. (Harm) Post	lid namens de zeehavens
Mevrouw T. (Tineke) de Vries	lid namens de landbouw
De heer A. (Addy) Risseeuw	lid namens de visserijorganisaties
De heer R. (Rob) Leemans	lid namens recreatie en toerisme
Mevrouw K. (Katja) Philippart	lid namens de wetenschap
Mevrouw N. (Nanou) Beekman	vertegenwoordiger namens het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)
Mevrouw E.H.S. (Liz) van Duin	vertegenwoordiger namens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W)
Mevrouw M. (Mariëlle) Hetem	vertegenwoordiger namens het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)
De heer A. (Anco) Hoogerwerf	vertegenwoordiger namens de Stuurgroep Waddenprovincies
Mevrouw I. (Ineke) van Gent	vertegenwoordiger namens het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden
De heer P. (Paul) Schoute	vertegenwoordiger namens Vereniging van Waddenzeegemeenten
De heer O. (Oeds) Bijlsma	vertegenwoordiger namens de betrokken waterschappen
Mevrouw M. (Marre) Walter	vertegenwoordiger namens de Beheerautoriteit Waddenzee

Vooroverleg Omgevingsberaad Waddengebied

Enkele weken voorafgaand aan de vergaderingen van het Omgevingsberaad Waddengebied vergadert het Vooroverleg Omgevingsberaad Waddengebied (VOO). In het VOO wordt de agenda van het Omgevingsberaad Waddengebied bepaald, maar ook de bedoeling en de specifieke aandachtspunten van agendapunten worden hier doorgesproken. In bijlage 2 staat een overzicht van de deelnemers aan het Vooroverleg.

Samenstelling secretariaat Omgevingsberaad Waddengebied

Samenstelling secretariaat 	
Naam	Functie
De heer T.A.C.O (Taco) van den Heiligenberg	Directeur-secretaris (ad interim)
De heer H.J. (Hugo) Eekhof	Adjunct secretaris

¹ In bijlage 1 zit een overzicht van de plaatsvervangers

Mevrouw H. (Hannelore) Strik	Strategisch adviseur
Mevrouw E. (Enith) Geertsma	Managementassistent

Wisselingen bij het secretariaat van het Omgevingsberaad Waddengebied

Afscheid directeur-secretaris

Op 25 mei 2023 is tijdens het mini-symposium 'perspectief op samenwerking aan duurzaamheid in het Waddengebied' afscheid genomen van Ruud de Jong. Ruud de Jong is vanaf de start van de nieuwe Waddengovernance als directeur-secretaris betrokken geweest bij het Omgevingsberaad Waddengebied. De deelnemers aan het Omgevingsberaad Waddengebied zullen zijn inzet en passie voor goede samenwerking in het Waddengebied gaan missen.

Aanstelling ad-interim directeur-secretaris

In afwachting van een aanstelling van een nieuwe directeur-secretaris heeft Taco van den Heiligenberg de functie van directeur-secretaris waargenomen. Aanvankelijk voor een beperkte periode van 4 maanden. Deze periode is vervolgens nog 2 keer met enkele maanden verlengd. De inzet is gedurende die periode teruggebracht van 3 naar 2 dagen. Deels omdat van de interim invulling verwacht werd dat deze slechts op de winkel zou passen en deel vanuit kosten overwegingen.

De korte contractperiodes en de teruggang in uren hebben ertoe geleid dat er onderwerpen niet zijn opgepakt vanwege tijdsgebrek of omdat we een opvolger niet voor de voeten wilden lopen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de uitwerking van de communicatie strategie, de opvolging van de bijeenkomst in Almere en de intensivering van de trilaterale relaties, die niet de geplande aandacht gekregen hebben.

Nieuwe managementassistent

Vlak na de zomer is Enith Geertsma Ingrid Elgersma opgevolgd als managementassistent secretaresse van het Omgevingsberaad Waddengebied.

Hoofdstuk 4 Bijeenkomsten Omgevingsberaad Waddengebied

Het afgelopen jaar heeft het Omgevingsberaad zes keer vergaderd.

Het Omgevingsberaad vindt het van belang snel in te kunnen spelen op de actualiteit en te kunnen onderzoeken of er over bepaalde ontwikkelingen geadviseerd moet worden. Daarom is er ook dit jaar een extra vergadering gepland.

De themabijeenkomsten en extra inhoudelijke bijeenkomsten zoals over het Beleidskader Natuur zijn in dit overzicht niet meegenomen.

Overzicht van de vergaderingen van het Omgevingsberaad Waddengebied in 2023

Overzicht vergaderingen 2023			
Datum	Tijdstip	Bijeenkomst	Locatie
6 februari	09.30 – 10.30 uur	Reguliere vergadering	Digitale vergadering vanuit de GS-zaal van het Provinciehuis in Leeuwarden
27 februari	12.30 – 14.30 uur	Vergadering over de samenwerking binnen het Omgevingsberaad	W.T.C. Almere
6 april	10.30 – 13.00 uur	Reguliere vergadering	Holwert, Hotel – Restaurant Zee van Tijd
8 juni	10.30 – 13.00 uur	Reguliere vergadering ter voorbereiding op het BO Waddengebied 26 juni 2023	Leeuwarden, Huis voor de Wadden
28 september	10.30 – 13.00 uur	Reguliere vergadering	Leeuwarden, Huis voor de Wadden
23 november	Vervallen		
11 december	12.30 – 14.00 uur	Reguliere vergadering ter voorbereiding op het BO Waddengebied van 17 januari 2024	Digitale vergadering vanuit de GS-zaal van het Provinciehuis in Leeuwarden

Andere bijeenkomsten Omgevingsberaad Waddengebied:

Toogdag Waddengebied 26 juni 2023 Den Helder

Nederland staat voor grote opgaven, onder andere op het gebied van klimaat, zeespiegelstijging en energietransitie. In de Agenda van de Wadden 2050 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma is een groot aantal projecten en programma's opgenomen die de komende decennia om realisatie vragen. In aanwezigheid van de ministers Harbers, Van der Wal en Jetten is tijdens de Toogdag gekeken hoe het Waddengebied kan bijdragen aan de grote transitie op het gebied van klimaat, energie en natuur. De Waddenregio heeft laten zien dat ze een cruciale rol kan spelen bij de concretisering van deze grote opgaven. Op een projectenmarkt presenteerden bedrijven en projecten uit het hele Waddengebied zich. 's Middags was voor de bijna 300 gaten keuze uit een ruim excursieprogramma. Met een opkomst van bijna 300 gasten was de dag een groot succes.

Ontmoeting Koningspaar – Leden Omgevingsberaad Waddengebied Terschelling

Tijdens de tweede dag van het werkbezoek van het Koningspaar aan de Waddeneilanden hebben de leden van het Omgevingsberaad de gelegenheid gekregen het Omgevingsberaad te presenteren aan het Koningspaar en in een gesprek de rol en werkwijze voor het voetlicht te brengen. Wij kijken terug op een succesvol gesprek.

Mini-symposium 'perspectief op samenwerking aan duurzaamheid in het Waddengebied'

Op 25 mei 2023 organiseerde het Omgevingsberaad Waddengebied het mini-symposium '*Perspectief op samenwerking aan duurzaamheid in het Waddengebied*'. Tijdens het mini-symposium heeft vertrekkend directeur-secretaris van het Omgevingsberaad Waddengebied, Ruud de Jong, het essay '*Mag de samenwerking in de wadden professioneler*' gepresenteerd. In dit essay geeft hij zijn kijk op een effectieve samenwerking in het Waddengebied. De kernvraag was: '*Is het Waddengebied een strijdtoneel of een broedplaats*'. Ruud de Jong doet drie aanbevelingen: toon lef, maak de samenwerking steviger en zorg voor een sfeer van vertrouwen en veiligheid.

Het mini-symposium markeerde ook de pensionering van Ruud de Jong. Tijdens zijn werkzame leven heeft hij zich met veel plezier en energie ingezet voor het Waddengebied. Eerst als secretaris van het Regiecollege Waddengebied (RCW) en de laatste jaren als directeur-secretaris van het Omgevingsberaad voor het Waddengebied (OBW).

Themabijeenkomsten

De vertegenwoordiger van de recreatie sector heeft samen met het Toeristisch Omgevingsberaad Waddengebied (TOBW) een succesvolle themabijeenkomst georganiseerd over de hun werkwijze in het Waddengebied en hun visie op duurzaam toerisme in het Waddengebied.

Verder heeft er een themabijeenkomst plaatsgevonden over de routekaart bereikbaarheid en het onderzoek naar de financiering van de toekomstige opgaven in het Waddengebied.

Hoofdstuk 5 Het jaar in vogelvlucht

Dit hoofdstuk beschrijft kort de onderwerpen die het afgelopen jaar de revue zijn gepasseerd. Het geeft de breedte aan onderwerpen weer waarover in het Omgevingsberaad Waddengebied gediscussieerd is.

- Aanlanding van windenergie op de Noordzee naar de Eemshaven

Na het vaststellen van de Nota Reikwijdte en Detailniveau waar het Omgevingsberaad een advies over heeft uitgebracht, bestond de rol van het Omgevingsberaad vooral uit het volgen van de onderzoeken die na het vaststellen van de NRD zijn opgestart.

- Bereikbaarheid

In 2023 is een start gemaakt met de routekaart bereikbaarheid. Het Omgevingsberaad heeft hierover een advies uitgebracht. Het secretariaat neemt namens het Omgevingsberaad deel aan de projectgroep.

- Kustfonds

Mede dankzij het advies van het Omgevingsberaad is in 2023 het onderzoek naar de toekomstige financiering van opgaven in het Waddengebied opgestart. De val van het kabinet heeft de urgentie van dit onderzoek vergroot. Verschillende deelnemers uit het Omgevingsberaad hebben samen met het Waddenfonds de rol op zich genomen om de opgave in beeld te brengen. De voorzitter neemt deel aan de bestuurlijke klankbordgroep van het onderzoek.

- Gaswinning

Het Omgevingsberaad heeft zich ook dit jaar weer uitgesproken tegen gaswinning vanuit Ternaard. De discussie is nooit weggeweest maar werd weer extra actueel door het uitgebrachte State Of Conservation onderzoek van UNESCO.

- Beleidskader Natuur Waddenzee

Daar waar de start van het Beleidskader Natuur Waddenzee stoef verliep, is het Omgevingsberaad inmiddels op een goede manier aangesloten op het proces van het Beleidskader Natuur Waddenzee. Dat wil niet zeggen dat er geen zorgen zijn. De voortgang en de onderzoeken leiden nog wel tot zorgpunten.

- Jongeren betrekken bij de governance

Dit is samen met de Waddenacademie en het Waddenfonds opgepakt. Ook deze organisaties streven naar een grotere rol voor jongens. Samen vullen we elkaar goed aan vanwege het verschil in focus: kennisnetwerk, beleidsbeïnvloeding en projecten. De samenwerking verloopt goed maar de materie is wat weerbarstig: hoe vind en behoud je de juiste jongeren, hoe continuïteit te waarborgen etc. Dit vraagt meer (doorlooptijd) tijd dat verwacht.

- Communicatiestrategie Omgevingsberaad

Dit is een van de onderwerpen waarop minder voortgang is geboekt dat verwacht. Zowel vanwege tijdsgebrek en omdat we vooral de nieuwe directeur-secretaris de ruimte wilden geven dit op zijn manier in te vullen. Vanwege de koppeling met koppeling van de communicatie vanuit het Uitvoeringsprogramma wordt hier toch een vervolg aan gegeven.

- Deelname aan het programmabureau van het Uitvoeringsprogramma

Bij het vaststellen van het Uitvoeringsprogramma is afgesproken dat ook het Omgevingsberaad deelneemt aan het programmabureau. Het eerste deel van 2023 is een opstartfase van het programmabureau geweest. Ook is er een bijeenkomst met trekkers van UP's georganiseerd en is een start gemaakt met de eerste voortgangsrapportage die in 2024 naar de Tweede Kamer gestuurd gaat worden.

Hoofdstuk 6 Adviezen 2023

In 2023 heeft het Omgevingsberaad vier adviezen uitgebracht. In de tabel hieronder zijn deze op een rij gezet.

Uitgebrachte adviezen in 2023²			
	Onderwerp	Aan wie	datum
1.	Versnellen proces Beleidskader Natuur	De Minister van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit (LNV)	20 april 2023
2.	Advies van het Omgevingsberaad Waddengebied aan het BOW van 26 juni 2023	De voorzitter van het BOW, de heer M.G.J. Harbers	14 juni 2023
3.	Antwoord op brief over opdracht onderzoek bekostiging Waddengebied	Plaatsvervangend DG water en grote werken Ministerie Infrastructuur en Waterstaat, mevrouw E.H.S. van Duin.	10 oktober 2023
4..	Advies Omgevingsberaad Waddengebied aan het BOW van 14 december 2023	De voorzitter van het BOW, de heer M.G.J. Harbers	12 december 2023

² Alle bovenstaande adviezen en brieven staan op de website van het Omgevingsberaad Waddengebied (www.waddenzee.nl/overheid/omgevingsberaad-waddengebied/adviezen).

Hoofstuk 7 Jaarrekening

In onderstaande tabel is de jaarrekening samengevat. Na deze tabel wordt een toelichting gegeven.

Jaarrekening Omgevingsberaad Waddengebied 2023 (in Euro's)		
Uitgaven	Gepland in werkplan	Werkelijke uitgaven
1. Salarissen en vergoedingen		
Directeur-secretaris	96.000	96.000
Strategisch adviseur	78.000	78.000
Adjunct secretaris	38.000	38.000
Management assistent	24.000	24.000
Totaal salarissen en vergoedingen	236.000	236.000,00
2. Huisvesting, kantoor, administratie		
Huisvesting en ICT (1)	25.000	27.771
Administratieve dienstverlening werkgever	8.000	8.000
Totaal huisvesting en overige kosten	33.000	35.771
3. Toogdag Waddengebied (2)		
Toogdag	25.000	27.418
Totaal Toogdag Waddengebied	25.000	27.418
4. Advies- en vergaderkosten (3)		
Vergaderkosten, werkbezoeken en themavergaderingen	17.000	12.861
Opstellen communicatieplan + uitvoering communicatiewerkzaamheden	24.300	15.386
Betrekken en raadplegen achterban en kosten opstellen advies	12.700	0
	54.000	28.247
5. Tijdelijke projecten, BTW en onvoorzien		
BTW compensatie (4)	18.000	10.979
Onvoorzien	4.000	0
Totaal	22.000	10.979
Totaal Uitgaven	370.000	338.416
Ontvangsten 2023		
Rijk (5)	125.800	125.800
Provincies	140.600	140.600

Gemeenten	70.300	70.300
Waterschappen	33.300	33.300
Inkomsten 2023	370.000	370.000
Resultaat 2023		
Kas Omgevingsberaad 2023		
In kas 1-1-2023		11.396
Resultaat 2023		31.584
In kas 31-12-2023		42.980

Toelichting op de jaarrekening:

(1) Huisvesting en ICT

- De overschrijding op deze post komt door de toegenomen stookkosten als gevolg van hogere prijzen van energie.

(2) Toogdag Waddengebied

- De gekozen locatie en de opzet maakten de kosten voor de toogdag van 2022 achteraf gezien te hoog. De Toogdag in 2023 was daarom redelijk krap begroot om te stimuleren alleen het strikt noodzakelijke te doen. In de loopt van het proces bleek de begroting uiteindelijk net te krap voor de organisatie van een mooie Toogdag.

(3) Advies- en vergaderkosten

- De opdracht aan Blauwe Zone voor de uitwerking en uitvoering van de communicatiestrategie is in 2023 verstrekt. Mede deze kosten was dan ook rekening gehouden. De opdracht is niet in 2023 afgerond. Derhalve hebben nog niet alle betalingen plaatsgevonden. Het bedrag is wel verplicht. Ook was er zoals eerder aangegeven minder capaciteit beschikbaar en lag de focus op het draaiend houden van de winkel. We zijn daarom terughoudend geweest om initiatieven te starten waarmee we een opvolger voor de voeten zouden lopen met een onderbesteding als gevolg.

(4) BTW compensatie

- Het bedrag voor BTW compensatie bepalen we vooral aan de hand van de te verwachten uitgaven en soort uitgaven. Dit blijkt in zijn algemeenheid lastig correct in te schatten. De onderbesteding van dit jaar wordt met name veroorzaakt doordat er minder is uitgegeven dan begroot en een conservatieve inschatting van het bedrag.

Dit "overgangsjaar" tussen de oude en de nieuwe directeur-secretaris heeft helaas geleid tot een onderbesteding. Er zijn onderwerpen die vertraging hebben opgelopen en er zijn zaken blijven liggen. Dit is voor het Omgevingsberaad geen goede zaak.

Op financieel gebied hebben we afgelopen jaren ook tekorten gekend waardoor het Omgevingsberaad nauwelijks nog een reserve had om tegenvallers (zoals gestegen energie kosten op te kunnen vangen). Met het huidige overschot op de begroting kunnen we de geslonken reserve weer enigszins aanvullen.

Bijlagen

Bijlage 1: Plaatsvervangers leden Omgevingsberaad Waddengebied

Plaatsvervangers leden Omgevingsberaad Waddengebied	
Naam	Functie
De heer M. (Marco) Glastra	lid namens de natuur- en milieuorganisaties
de heer A. (Arjen) Bosch	lid namens de zeehavens
De heer L. (Lammert) Westerhuis	lid namens de landbouw
de heer J. (Jaap) Vegter	lid namens de visserijorganisaties
De heer M. (Martin) Cnossen	lid namens recreatie en toerisme
de heer P. (Piet) Hoekstra	lid namens de wetenschap
Vervanging op gelijkwaardig niveau	vertegenwoordiger namens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W)
Vervanging op gelijkwaardig niveau	vertegenwoordiger namens het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)
Vervanging op gelijkwaardig niveau	Vertegenwoordiging namens het ministerie van Economische Zaken en Klimaat
De heer M. (Martijn) Iping	vertegenwoordiger namens de Stuurgroep Waddenprovincies
Vervanging door een DB lid van het samenwerkingsverband De Waddeneilanden	vertegenwoordiger namens het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden
De heer S. (Stefan) van Keijzerswaard	vertegenwoordiger namens Vereniging van Waddenzeegemeenten
de heer B. (Bas) Tammes	vertegenwoordiger namens de betrokken waterschappen
De heer P. (Paul) Rutten	Vertegenwoordiger namens de Beheerautoriteit Waddenzee

Bijlage 2: deelnemende organisaties Vooroverleg Omgevingsberaad Waddengebied (VOO)

- Provincie Noord-Holland
- Provincie Groningen
- Provincie Fryslân
- Ministerie van I&W
- Ministerie van I&W, secretaris Bestuurlijk Overleg Waddengebied
- Ministerie van LNV
- Ministerie van LNV, Beleidsmedewerker Trilaterale Samenwerking Wadden
- Kustgemeenten
- Waddeneilandgemeenten
- Waterschappen
- Recreatie
- Waddenzeehavens
- Visserij
- Landbouw
- Coalitie Wadden Natuurlijk
- Waddenacademie
- Rijkswaterstaat
- Secretaris TOBW
- Beheerautoriteit Waddenzee
- Waddenfonds